

Les benaurances (II): enriquir-se amb la pobresa

Adreçat especialment a la gent jove, el segon editorial sobre les benaurances afronta el consell del Senyor: «Feliços els pobres en l'esperit: d'ells és el Regne del cel!».

03/02/2016

El panorama des de dalt d'aquell pujol havia de ser colpidor. Centenars de persones havien acudit a la Galilea perquè volien conèixer

aquest nou profeta del que tant es parlava i que, pel que sembla, predicava meravelles. El Senyor les veuria aproximar-se a poc a poc pel turó i, a la fi, quan es va fer el silenci, va iniciar a parlar amb veu potent: *«Feliços els pobres en l'esperit: d'ells és el Regne del cel!»*[1].

Els pobres? Entre els qui l'escoltaven, molts eren pobres de veritat; havien acudit allà perquè patien la pobresa i eren conscients que no és el desitjable: Déu vol que tinguem coses bones per menjar, un lloc digne per viure i que gaudim de les comoditats necessàries. Tanmateix, el Senyor ens descobreix que hi ha un tipus de pobresa que val la pena buscar.

La “pobresa d'esperit” sembla ser una condició necessària perquè les altres benaurances puguin fer-se realitat. Per això, no és casualitat que el Senyor la proposi a l'inici del seu discurs, abans que totes les altres,

perquè serveixi de base ferma sobre la qual construir una vida gran i bonica. Però, què és exactament ser pobres en esperit?

Déu només sap donar

Caminava Jesús en una altra ocasió per una ciutat i tots volien arribar fins a Ell. Els apòstols s'entossudien per obrir-li pas i travessar així la gentada que s'havia aplegat fora per conèixer el famós Rabí. Masegada entre aquells entusiastes, una dona esmerçava les poques forces per arribar fins al Senyor. La gernació la sacsejava d'un cantó a l'altre. Com sabem, estava feble i malaltissa, ja que des de feia anys perdia sang i havia gastat tots els diners en metges que no havien sabut curar-la. Sense salut ni diners, Jesús representa per a ella l'última esperança.

Segurament, abans de veure el Senyor, aquesta dona hauria acceptat la malaltia posant-se en mans de

Déu. Gairebé com a una resposta immediata del cel, el Messies passava aquell dia per la ciutat. Per això, estava convençuda que en Ell trobaria la solució que tant desitjava. D'aquesta manera, sense grans discursos, simplement confiant en Déu, aconseguí arrencar del Mestre la força que la guareix dels seus mals.

Aquesta dona és un exemple de pobresa en esperit, perquè ha dipositat tota la seva fe en el Senyor. Era pobre i sabia que ella ja no donava més de si. Tot allò que li calia ho havia d'acceptar com un regal. Com ella, el pobre d'esperit és aquell que confia plenament en Déu, perquè comprèn que Ell sol sap donar i, si treu quelcom, és per fer més espai als seus dons en la nostra vida. Hauria lluitat aquesta senyora per tocar Déu amb tanta força, si no hagués perdut la confiança en totes les altres coses? Segurament, no. Per

tant, la pobresa pot arribar o caldrà cercar-la: en qualsevol cas, és necessari estar disposat a perdre-ho tot per guanyar allò que veritablement paga la pena, és a dir, arribar a ser pobres perquè Déu ens faci rics. Per això, la següent pregunta és: de què he de prescindir per esdevenir pobre?

Menys és més

S'explica que al segle VII, l'emperador Heracli es va alçar en guerra contra els perses per recuperar la creu del Senyor, que els enemics havien robat de Jerusalem i custodiaven en un palau a prop de Bagdad. Després de quinze anys de lluites, el 630, l'exèrcit bizantí va poder recuperar el tronc i l'emperador, al capdavant de les seves tropes, va tornar triomfant a la Ciutat Santa.

Heracli va voler portar ell mateix la creu mentre entrava a Jerusalem,

però en prendre la relíquia, aquesta es va fer molt pesada. Per a sorpresa dels soldats, l'emperador, que havia lluitat en mil batalles, no podia sostenir una simple fusta sobre el cavall. Avergonyit, va desmuntar per portar-la a peu, però tampoc així no va ser capaç d'avançar. A poc a poc, per concentrar les forces en la creu, es va anar alliberant d'altres pesos: la corona, la capa real, la cuirassa, la espasa i l'escut... Per fi, quan només vestia la túnica, va poder alçar el tronc. Va ser llavors —desposseït de totes les riqueses imperials— quan la imatge de l'emperador va portar a la memòria de tots a aquell Crist que, sis segles abans, havia carregat amb la creu per aquests mateixos carrers.

Com li va ocórrer a Heracli, també a nosaltres la pobresa ens permetrà assemblear-nos a Jesús i ser capaços de seguir-ne els passos. Al contrari, els diners o les coses poden esdevenir un gran obstacle, perquè

treuen espai a Déu i afegeixen inquietud en l'ànima. No perquè tenir béns sigui dolent, sinó perquè arribem a donar-los massa importància i la nostra felicitat passa a dependre en excés d'ells.

N'hi ha prou amb fer examen per notar que, gairebé sense percebre-ho, ens hem pogut crear moltes necessitats. Necessitem veure el capítol de la nostra sèrie preferida, necessitem escoltar música sempre que estem sols, necessitem roba nova i de marca, necessitem millorar el nostre model de mòbil, necessitem visitar el frigorífic cada poc temps, necessitem mirar Whatsapp... I si alguna cosa d'això no és possible, ens inquietem perquè hem unit la nostra felicitat a aquestes necessitats.

Així mateix, tots hem provat quant satisfà comprar coses noves. Un nou videojoc, una nova cançó o una nova samarreta poden alegrar-nos un dia

tort. De vegades sembla com si els diners ens cremessin a la butxaca! Gastar no és una cosa dolenta, però hem d'estar atents perquè no es converteixi en l'únic remei per mantenir-nos alegres.

Encara haurà de ser més gran la reacció, si necessitem ajuts artificials (drogues lleugeres o alcohol) per donar una mica d'emoció a la nostra vida. Prendre-les per divertir-se o tan sols per curiositat és manifestació clara d'una personalitat dèbil, d'un esperit que necessita enriquir-se amb productes i que ha renunciat a millorar o a divertir-se traient partit als mateixos talents personals.

En ocasions, resultarà un bon exercici prescindir d'alguna necessitat aparentment imprescindible per experimentar la pobresa i no dependre així en excés d'alguna cosa que potser s'ha convertit en massa important en la

nostra vida. Alguns solen proposar-se dos o tres petits sacrificis cada dia, per mantenir en forma —lliure i àgil— la voluntat. Si ho intentem i no ho assolim, serà senyal que necessitem recuperar com més aviat millor la nostra llibertat. Sempre resultarà útil el consell de sant Josepmaria: **«No ho oblidis: té més qui necessita menys. —No et creïs necessitats»**[2].

«Ven tot el que tens i dóna-ho als pobres, i tindràs un tresor al cel. Després vine i segueix-me»[3]: És la condició que posa el Senyor al jove ric que havia demanat de seguir-lo. Aquest jove era bo —«vivía els manaments», que ja és molt—, però no era lliure. Tot el que tenia s'havia convertit en una cadena que el tenia lligat i que li va impedir de gaudir de la millor oportunitat que se li havia presentat en sa vida. No va ser capaç de veure Jesús i entendre la grandesa de la proposta que li feia. Si els

Evangelis ens expliquen aquest episodi és perquè el Senyor ens vol fer la mateixa oferta... i nosaltres correm el risc de donar la mateixa resposta.

Estruços, eriçons i caretes

Hi ha una altra pobresa, potser encara més important: és la pobresa interior, la humilitat de qui es coneix bé i sap que —sense Déu— val ben poca cosa. Qui, al contrari, està molt segur de si mateix i no accepta ajuda de ningú és similar a molts dels escribes i fariseus, personatges a qui Jesús es va haver d'enfrontar. Ells tenien resposta per a tot, i mai no li demanen ajuda ni li pregunten qüestions amb sincer interès ni reconeixen els seus propis dubtes o debilitats.

Déu només sap donar, però cal estar disposats a rebre. També nosaltres de vegades podem aferrar-nos a una opinió, ser tossuts, fer un torcebraç o

no reconèixer humilment que ens equivoquem. En canvi, com sabem que el Senyor ajuda a qui vol deixar-se sorprendre, és bo demanar consell, aprendre a escoltar, acceptar amb senzillesa els suggeriments que ens faci qui vol ajudar-nos. **«Que coneguïn com ets i et menyspreïn. —No et faci pena el fet de no ser res, perquè així Jesús ha de posar-ho tot en tu..»**[4], aconsellava sant Josepmaria. Déu mateix ens ajudarà si ens apropem als sagraments o a la lectura de la Paraula de Déu, encara que pensem que no és el que necessitem en aquest moment de la nostra vida.

S'explica que l'estructura amaga el cap quan veu el perill (encara que no és cert). Una mica així ens pot ocórrer quan intuïm que alguna cosa no funciona en la nostra vida: per exemple, quan ens adonem que ens costa fer amics o som incapaços de controlar les nostres passions o

temem terriblement fracassar o que se'n riguin de nosaltres o quedar-nos sols...La persona que no és pobra d'esperit prefereix no afrontar la veritat. Prova d'amagar el perill o de maquillar-lo. I així, es nega a veure o es tanca en si mateixa —com els eriçons— amb el silenci i fins i tot atacant els altres —criticant-los, per exemple— perquè no es noti la seva debilitat.

Qui no afronta els seus errors, s'ha de construir una màscara perquè els altres creguin que és una persona diferent (despreocupada, sempre feliç, segura de si mateixa...). A llarg termini, la seva vida es convertirà en un teatre, en una pantomima. Tard o aviat es demanarà: qui sóc jo en realitat?, en què crec?, els meus amics em volen a mi o al personatge que creuen que sóc? «**Senyor** — demanava sant Josepmaria-, **que jo em decideixi a arrencar, mitjançant la penitència, la trista**

careta que m'he forjat amb les meves misèries...»[5].

Qui no és humil, aviat comprovarà que la seva vida s'ha convertit en un laberint complex. I la millor, i de vegades l'única, manera d'escapar dels laberints és volant: per això, si ens elevem amb la nostra oració fins a la presència de Déu, Ell ens ajudarà a ser sincers i humils. Una persona pobre d'esperit no es considera humiliada quan reconeix les seves debilitats i demana ajuda en els sagraments o a un director espiritual. Així viurem a cara descoberta, mostrant el nostre veritable rostre i la nostra veritable ànima, amb alegria i optimisme.

«Qui té el cor lliure i després de les coses del món —ha dit el Papa—, aquesta persona és “esperada” en el Regne del Cel»[6]. Pobresa material i pobresa interior: només així estarem preparats per continuar

escoltant atentament el Senyor — sense altres distraccions ni preocupacions— a la muntanya de Galilea, al costat dels apòstols. Pobres d'esperit, lliures del consumisme i de la supèrbia, serem capaços d'obrir-nos sense condicions a la felicitat que ens prometen les altres benaurances.

* * *

Preguntes per a l'oració personal

-Podria estalviar algunes despeses? Em duren poc temps els diners a la butxaca? Dono alguna almoina en la mesura de les meves possibilitats?

-On cerco la seguretat? En les coses materials (roba, aparells electrònics, plans costosos)? En la imatge que els altres tenen de mi? O en el tracte amb Déu i l'amistat veritable? Em preocupa molt què pensen els altres de mi?

-Allargo la vida de les coses que utilitzo (roba, mòbil...) o necessito canviar-les cada poc temps?

Necessito urgentment les coses que tenen les meves amigues o amics?

-M'he proposat de fer dos o tres petits sacrificis cada dia que m'ajudin perquè res superficial no sigui necessari (p. ex. utilitzo del telèfon mòbil, de la televisió, de l'ascensor...)?

-Em mostro com sóc? Em molesto si em fan alguna crítica raonable?
Quan va ser l'última vegada que vaig demanar perdó? Tinc el bon costum de demanar consell?

J. Narbona / J. Bordonaba

.....

[1] *Mt* 5, 3

[2] Sant Josepmaria, *Camí*, 630.

[3] *Mt* 19, 21.

[4] Sant Josepmaria, *Camí*, 596.

[5] Sant Josepmaria, *Via Crucis*, VI estació.

[6] Papa Francesc, Homilia, 1-XI-2015.

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca/article/les-
benaurances-ii-enriquir-se-amb-la-
pobresa/](https://dev.opusdei.org/ca/article/les-benaurances-ii-enriquir-se-amb-la-pobresa/) (05/08/2025)